စက်မှုကုန်ကြမ်း ဝါသီးနှံအခြေပြု အထည်အလိပ်လုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးရေး

လူသားအားလုံး၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်ဖြစ်သည့် စား၊ ဝတ်၊ နေရေး အရေးသုံးပါးအနက် ဝတ်ဆင်ရေးသည် ဒုတိယအရေးကြီးဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ လူသားတို့၏ ဝတ်ဆင်ရေးတွင် ဝါသည် ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာမှ ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်တိုင်အောင် အရေးပါနေဆဲဖြစ်ရာ ဝါသီးနှံကို စိုက်ပျိုး၍ ချည်ထည်ကုန်ချောများ ထုတ်လုပ်သည့်လုပ်ငန်းကို နိုင်ငံတိုင်းက ဦးစားပေး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြသည်။

မဇင် (စက်မှု)

ချည်မျှင်တု၊ နိုင်လွန်၊ ရေယွန် စသည်တို့ဖြင့် အဝတ်အထည်များ ရက်လုပ်နိုင်သော်လည်း သဘာဝ ဝါချည်မျှင်ဖြင့် ရက်လုပ်သည့် ချည်ထည်အဝတ်အစားများသည် ကြာရှည် ခိုင်ခံ့ခြင်း၊ ဝတ်ဆင်ရာ၌ သက်သောင့်သက်သာရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်ခြင်းတို့ကြောင့် တန်ဖိုးထား ဝတ်ဆင်နေကြဆဲဖြစ်သည်။

ဝါသီးနှံသည် အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်မှုအတွက်သာမက ပြည်တွင်းဆီဖူလုံရေးအတွက် စားသုံးဆီနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းသုံးဆီကို ဝါစေ့မှ ထုတ်ယူနိုင်ပြီး ဝါစေ့ကြိတ်ဖတ်များကို တိရစ္ဆာန်အစာနှင့် သဘာဝမြေဩဇာအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သဖြင့် အရေးပါသော စက်မှုကုန်ကြမ်းသီးနှံတစ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံ့စီးပွားမြင့်မားတိုးတက်ရေးနှင့် လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ဝါနှင့် ချည်ထည်လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို နိုင်ငံတော် အစိုးရက ဦးစားပေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်အဖြစ် အားပေးမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ တစ်မျိုးသားလုံး၏ ဝတ်ရေးကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ပသို့ ဝါများတင်ပို့ရောင်းချမည့်အစား ပြည်တွင်း၌ အရည်အသွေးပြည့်မီသော ချည်မျှင်နှင့် အထည်အလိပ်များ တိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲက လမ်းညွှန်မှုပြုထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဝါကို ရှေးကပင် စိုက်ပျိုးခဲ့ကြပြီး ဝါကြီး၊ ဝါကလေးနှင့် ချည်မျှင်ရှည် ဝါမျိုးတို့ကို အများဆုံးစိုက်ပျိုးခဲ့ကြပါသည်။ ဝါစိုက်ပျိုးသည့် အဓိကနိုင်ငံများအနက် မိမိတို့နိုင်ငံ ပါဝင်သော်လည်း နှစ်စဉ် ချည်နှင့်ပိတ်ထည်များကို ပြည်ပမှ ပမာဏများစွာ တင်သွင်းနေရခြင်းကြောင့် နိုင်ငံခြားငွေကုန်ကျမှု များစွာဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိရာ စက်မှုလုပ်ငန်းသုံး အဆင့်မီချည်မျှင်ရှည်ဝါများ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

ဝါသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဝါသီးနှံကို မိုးကြိုရာသီ၊ မိုးရာသီနှင့် မိုးနှောင်းရာသီများတွင် စိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး မိုးကြိုရာသီတွင် ဖေဖော်ဝါရီလလယ်မှ မတ်လအတွင်း၊ မိုးရာသီတွင် မေလလယ်မှ ဇွန်လကုန်အတွင်းနှင့် မိုးနှောင်းရာသီတွင် ဇူလိုင်လလယ်မှ ဩဂုတ်လအတွင်း စိုက်ပျိုးလေ့ရှိကြကာ မိုးနှောင်းဝါကို အများဆုံးစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ဝါစိုက်ပျိုးရာတွင် အထွက်နှုန်းကောင်းမွန်ပြီး ဝါဂွမ်း အရည်အသွေးကောင်းထွက်ရှိသည့် ဝါမျိုးများကို စိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။ ဝါအထွက်နှုန်း ကောင်းမွန်စေရန် သဘာဝဓာတ်မြေဩဇာ၊ နွားချေး၊ မြေဆွေးနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာများကို တွဲဖက်အသုံးပြုနိုင်ပြီး သဘာဝမြေ

ဩဇာနွားချေးသည် ဝါပင်အကြီးမြန်စေခြင်း၊ ရေအစိုဓာတ် ပိုမိုထိန်းသိမ်းနိုင်စေခြင်း၊ မြေတွင်းရှိ အာဟာရဓာတ်များကို စုပ်ယူလွယ်ခြင်းတို့ကြောင့် နွားချေးနှင့် မြေဆွေးကို ဓာတ်မြေဩဇာအဖြစ် တွဲဖက်အသုံးပြုရန် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။

ဝါသီးနှံသည် ရေလုံလောက်စွာရရှိမှသာ အထွက်နှုန်းကောင်းမွန်မည်ဖြစ်ပြီး ပန်းစပွင့်ချိန်၊ ပန်းပွင့်ဖြိုင်ချိန်နှင့် ဝါသီးကြီးထွားချိန်များတွင် အစိုဓာတ်မလုံလောက်ပါက ရေသွင်းပေးရန် လိုပါသည်။ ဝါသီးနှံများတွင် ပိုးမွှားကျရောက်မှုနည်းပါးစေရန်နှင့် ပိုးမွှားများဒဏ်မှ ကာကွယ်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ပိုးသတ်ဆေးများကိုလည်း ရွေးချယ်ပက်ဖျန်းပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ဝါစိုက်ဧက ၃၉၃၇၈၁ စိုက်ပျိုးအောင်မြင်ခဲ့ပြီး ဝါ ၁၇၁ ဒသမ ၇၂၄ ပိဿာသန်း ထွက်ရှိခဲ့ပါသည်။

၂၀၂၂-၂၀၂၃ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ဝါစိုက်ဧက ၄၅၈၃၈၈ စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီး အောင်ဧက ၄၅၈၃၃၂ ဧကမှ ဝါ ၂၀၁ ဒသမ ၀၁၂ ပိဿာသန်း ထွက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ဝါစိုက်ဧက ၅၁၅၉၂၉ ဧက စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီး အောင်ဧက ၅၁၅၈၃၆ ဧကမှ ဝါ ၂၄၄ ဒသမ ၀၈၁ ပိဿာသန်း ထွက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ဝါ ၅၄၅၃၆၁ ဧက စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီး အောင်ဧက ၅၄၀၅၈၅ ဧကမှ ဝါ ၂၆၃ ဒသမ ၂၀၉ ပိဿာ သန်း ထွက်ရှိခဲ့ပါသည်။ အထွက်နှုန်းအနေဖြင့် ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ်ထက် တစ်ဧကလျှင် ၂ ဒသမ ၄၈၂ ပိဿာ ပိုမိုထွက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ၂၀၂၂- ၂၀၂၃ ဘဏ္ဍာနှစ်ထက် တစ်ဧကလျှင် ၃၄ ဒသမ ၆၀၃ ပိဿာပိုမိုထွက်ရှိခဲ့ပြီး ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်ထက် တစ်ဧကလျှင် ၁၃ ဒသမ ၇၂၂ ပိဿာ ပိုမိုတိုးတက်ထွက်ရှိလာခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် နိုင်ငံပိုင်၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ချည်မျှင်နှင့် အထည်စက်ရုံများသည် နိုင်ငံအတွက် အရေးပါပြီး အကျိုးရှိသည့် စက်ရုံများဖြစ်သဖြင့် နိုင်ငံ့လိုအပ်ချက်ကို ပြည့်မီစွာထုတ်လုပ်၍ ပြည်သူများ ဈေးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ကောင်းမွန်သော အထည်များ ဝယ်ယူဝတ်ဆင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ ချည်မျှင်လုပ်ငန်းကို အခြေခံသည့် MSME စက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အားပေးမြှင့်တင်နိုင်ရန်အတွက် စက်မှုကုန်ကြမ်းသီးနှံဖြစ်သည့် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သော ဝါသီးနှံစိုက်ပျိုးရေးကို ပန်းတိုင်ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ထွက်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပြီး ပြည်တွင်းဖူလုံမှုမှသည် ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည်အထိ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ပြည်တွင်းအသုံးပြု ဝါဂွမ်းအဆင့်များနှင့် ထုတ်ကုန်များ

လက်ရှိပြည်တွင်းတွင် ဝါဂွမ်း A အဆင့်မှ ၁/၄၀ ချည်ထုတ်၍ ရှပ်ဖျင်ပိတ်၊ ခန်းဆီးပိတ်၊ အမျိုးသမီးဝတ်လုံချည်၊ အင်္ကျီပိတ်၊ ပုဆိုး၊ ကျောင်းစိမ်းပိတ်၊ သင်္ကန်းပိတ် စသည်တို့ ထုတ်လုပ်ပါသည်။ ဝါဂွမ်း B အဆင့်မှ ၁/၃၂ ချည်ထုတ်၍ ကျားဝတ်ပုဆိုး၊ မဝတ်လုံချည်၊ ဆေးဆိုးပိတ်၊ ပန်းရိုက်ပိတ်စသည်တို့ ထုတ်လုပ်ပါသည်။ ဝါဂွမ်း C အဆင့်မှ ၁/၂၀ ချည်ထုတ်၍ ခြင်ထောင်ပိတ်၊ ခြင်ထောင်ဇာပိတ်၊ လယ်သမားလုံချည်၊ အမျိုးသမီးဝတ်လုံချည်၊ အင်္ကျီပိတ်၊ ပုဆိုး၊ ဆေးဝတ်၊ ပတ်တီး၊ အနီးပိတ် စသည်တို့ ထုတ်လုပ်ပါသည်။ ဝါဂွမ်း D အဆင့်မှ ၁/၁၆ ချည်ထုတ်၍ ဇင်ပိတ်၊ ဖလန်နယ်ပိတ်၊ အိပ်ရာခင်း၊ အင်္ကျီပိတ်၊ အိတ်အမျိုးမျိုး စသည်တို့ ထုတ်လုပ်ပါသည်။ ၂/၆၀ ချည်၊ ၂/၈၀ ချည်များ ထုတ်လုပ်နိုင်သော ဝါဂွမ်းအဆင့်အား ပြည်တွင်း၌ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း မရှိသေး၍ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်၊ ထိုင်း နိုင်ငံတို့မှ အဓိကတင်သွင်းပါသည်။

ဝါဂွမ်း A အဆင့်မှ ၁/၄၀ ချည်ထုတ်၍ ထွက်ရှိသော ဝါလေဖြင့် ၁/၁၀ ချည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါဂွမ်း B အဆင့်မှ ၁/၃၂ ချည်ထုတ်၍ ထွက်ရှိသော ဝါလေဖြင့် ၁/၇ ချည်နှင့် ၁/၅ ချည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါဂွမ်း C အဆင့်မှ ၁/၂၀ ချည်ထုတ်၍ ထွက်ရှိသော ဝါလေဖြင့် ၁/၁ ချည်ကို လည်းကောင်း ထုတ်လုပ်ပါသည်။

❖ တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် ဝါ၊ ဝါဂွမ်း၊ ချည်နှင့် ပိတ် လိုအပ်ချက်များအနက် ဝါကုန်ကြမ်း လုံလောက်စွာ ထွက်ရှိနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရသော်လည်း ဝါဂွမ်း၊ ချည်၊ ပိတ်နှင့် အဝတ်အထည် လုံလောက်စွာ ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး ဝါသီးနှံအခြေပြု အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းနှင့် လက်အောက်ခံ စက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် စက်နှင့်စက်ပစ္စည်းနှင့် သွင်းအားစုများ ထပ်မံဖြည့်ဆည်းရန် လိုအပ်

တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် တစ်နှစ်စာ အဝတ်အထည်၊ ပိတ်၊ ချည်နှင့် ဝါလိုအပ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသား/ အမျိုးသမီး၊ လူကြီး/ လူငယ်/ကလေးတို့၏ အသက်အပိုင်း အခြားအလိုက် တစ်ဦးချင်းအင်္ကျီ၊ လုံချည်လိုအပ်ချက်နှင့် ၂၀၂၄ ခုနှစ် ရွှေ့ပြောင်းလူဦးရေစာရင်းအရ လူဦးရေ ၅၁ ဒသမ ၃ သန်းကို အခြေခံ၍ တွက်ချက်ပါက တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် တစ်နှစ်စာလိုအပ်ချက်မှာ ပိတ် ၇၁၀ ဒသမ ၁၁၃ ကိုက်သန်း၊ ချည် ၂၀၄ ဒသမ ၂၉၆ ပေါင်သန်း၊ ဝါဂွမ်း ၇၀ ဒသမ ၉၃၆ ပိဿာသန်း ၊ ဝါ ၂၁၄ ဒသမ ၉၅၈ ပိဿာသန်း ဖြစ်ပါသည်။ လူတစ်ဦးအတွက် တစ်နှစ်စာ လိုအပ်ချက်မှာ အင်္ကျီလေးထည်နှင့် လုံချည် လေးထည်ဖြစ်ပြီး ပျမ်းမျှ လိုအပ်ချက်အနေဖြင့် ပိတ် ၁၃ ဒသမ ၆၅ ကိုက်၊ ချည် ၃ ဒသမ ၉၃ ပေါင်၊ ဝါဂွမ်း ၁ ဒသမ ၃၆ ပိဿာ၊ ဝါ ၃ ဒသမ ၈၉ ပိဿာ ဖြစ်ပါသည်။ မျက်နှာသုတ်ပဝါ၊ စောင်၊ ခြင်ထောင်၊ ခေါင်းအုံးစွပ်၊ အိပ်ရာခင်း၊ စွပ်ကျယ်/ အတွင်းခံတို့အား လေးနှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်မှသာ အသုံးပြုတွက်ချက်ပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဝါသုံးပိဿာကြိတ်ခွဲလျှင် ဝါဂွမ်း တစ်ပိဿာ၊ ဝါဂွမ်း တစ်ပိဿာလျှင် ချည် ၀ ဒသမ ၈ ပိဿာ/ ၂ ဒသမ ၈၈ ပေါင်၊ ချည် ၀ ဒသမ ၂၅၇၄ ± ၁၂ % ပေါင်လျှင် ပိတ် ၁ ကိုက် ရရှိပါသည်။

ဝါစိုက်ဧက အထွက်နှုန်း၊ ဝါနှင့် ဝါဂွမ်း ထွက်ရှိနိုင်မှု

၂၀၂၅-၂၀၂၆ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၏ ဝါသီးနှံစိုက်ပျိုးရန် လျာထားဧက ၆၈၂၀၉၂ ဧက ရှိပါသည်။ တစ်ဧက ပျမ်းမျှဝါအထွက်နှုန်းကို ၅၉၁ ဒသမ ၁၉ ပိဿာဖြင့် တွက်ချက်ပါက ဝါ ၄၀၃ ဒသမ ၂၄၆ ပိဿာ သန်း လျာထားထွက်ရှိမည်ဖြစ်ပြီး ဝါဂွမ်း ၁၃၃ ဒသမ ၀၇၁ ပိဿာသန်း ထွက်ရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်တွင်းအထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်

ပြည်တွင်းအထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်မှုနည်းစဉ်မှာ ဝါကုန်ကြမ်းမှ ဝါဂွမ်းအဖြစ် ကြိတ်ခွဲခြင်း၊ ဝါဂွမ်းကုန်ကြမ်းမှ ချည်မျှင်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ချည်မျှင်ကုန်ကြမ်းမှ ပိတ်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပိတ်ကုန်ကြမ်းမှ အဖြူချွတ်၊ ဆေးဆိုး၊ ပန်းရိုက် အချောကိုင်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ပိတ်ချောများကို အဝတ်အထည်ချုပ်လုပ်ခြင်း/ စက်ပန်းထိုးထည် ထုတ်လုပ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၂၄-၂၀၂၅ ခု ဘဏ္ဍာရေးနှစ် စက်စာရင်းများအရ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန ကြီးကြပ်မှုအောက်ရှိ နိုင်ငံပိုင်အထည်စက်ရုံ ၁၁ ရုံနှင့် ငှားရမ်းထားသော စက်ရုံတစ်ရုံ၌ ချည်မျှင်ထုတ်လုပ်သော ချည်ငင် ရစ်တိုင် ၂၅၅၄၄၀၊ ပိတ်ညို ထုတ်လုပ်သော ရက်ကန်းစက်အလုံး ၃၈၂၀၊ အပ်ချုပ်စက် ၃၁၁ လုံးရှိပြီး ပုဂ္ဂလိကချည်မျှင်စက်ရုံများ၌ ချည်ငင်ရစ်တိုင် ၇၀၀၀၀၊ ရက်ကန်းစက်ရုံများ၌ ရက်ကန်း စက်အလုံး ၄၅၁၀ နှင့် အထည်ချုပ်စက်ရုံများ၌ အပ်ချုပ်စက် ၂၈၆၀၆ လုံး တပ်ဆင်ထားပါသည်။

ဝါကုန်ကြမ်းမှ ဝါဂွမ်းအဖြစ် ကြိတ်ခွဲခြင်း

ဝါကုန်ကြမ်းအား ဝါဂွမ်းအဖြစ် ကြိတ်ခွဲရာတွင် ဝါဂွမ်း ၃၃ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဝါစေ့ ၆၃ ရာခိုင်နှုန်း ထွက်ရှိပြီး အလေအလွင့် ၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ ဝါကုန်ကြမ်းမှ ဝါဂွမ်းထုတ်လုပ်ရာတွင် ဝါကုန်ကြမ်းမှ ဝါကြိတ်စက် (Double Roller Gin) ဖြင့် ကြိတ်ခွဲခြင်း၊ ဝါဂွမ်းဘေထုပ်ထုပ်ပိုးခြင်း၊ ဝါစေ့ဆီကြိတ်ခြင်း စသည့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ ဝါကြိတ်စက်နှင့် ဘေထုပ်စက်တို့ကို အသုံးပြုပါသည်။

စာမျက်နှာ ၁၁ သို့

စာမျက်နှာ ၁၀ မှ

ဝါဂွမ်းကုန်ကြမ်းမှ ချည်မျှင်ထုတ်လုပ်ခြင်း

ဝါဂွမ်းကုန်ကြမ်းမှ ချည်မျှင်ထုတ်လုပ်ရာတွင် ချည်မာထုတ်လုပ်သော နည်းစဉ်၊ ဘီးဖြီးချည် ထုတ်လုပ်သောနည်းစဉ်နှင့် ရစ်တိုင်မဲ့ ချည်မာထုတ်လုပ်သောနည်းစဉ်ဟူ၍ နည်းစဉ်သုံးခု ရှိပါသည်။ ဝါဖန်ခြင်း၊ ဗိုင်းတောင့်ပြုလုပ်ခြင်း၊ အပင်ပေါင်းခြင်း၊ ဗိုင်းလိပ်ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘီးဖြီးခြင်း၊ တညင်းပြုလုပ်ခြင်း၊ ချည်ငင်ခြင်း၊ ချည်ကတော့ပြုလုပ်ခြင်း၊ ချည်ပေါင်းခြင်း၊ ချည်ခင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ ၁၀ ပေါင် ဘေထုပ်ခြင်း၊ ပေါင် ၁၂၀ ဘေထုပ်ခြင်း စသည့်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် အဆင့်ဆင့် ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ ဝါဖန်စက်၊ ဗိုင်းတောင့်စက်၊ အပင်ပေါင်းစက်၊ ဗိုင်းလိပ်စက်၊ ဘီးဖြီးစက်၊ တညင်းစက်၊ ချည်ငင်စက်၊ ချည်ကတော့စက်၊ ချည်ပေါင်းစက်၊ ချည်ခင်စက်၊ ရစ်တိုင်မဲ့ချည်ငင်စက်၊ ၁၀ ပေါင် ဘေထုပ်စက်၊ ပေါင် ၁၂၀ ဘေထုပ်စက်တို့ကို အသုံးပြုပါသည်။ ချည်ထုတ်လုပ်သည့် နည်းစဉ်အလိုက် အသုံးပြုသော စက်အမျိုးအစားများ ကွဲပြားပါသည်။

ချည်မာထုတ်လုပ်သောနည်းစဉ်ဖြင့် ချည်မာများဖြစ်သော ၁/၁၆ ချည်၊ ၁/၂၀ ချည်၊ ၁/၃၂ ချည်၊ ၁/၄၀ ချည် လေးမျိုးကိုသာ အဓိကထုတ်လုပ်ပါသည်။ ရက်ကန်းရက်လုပ်ရန်အတွက် အသုံးပြုပါသည်။ ဘီးဖြီးချည်ထုတ်လုပ်သော နည်းစဉ်ဖြင့် ချည်မာနှင့် ချည်ပျော့ နှစ်မျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်ပါသည်။ ချည်မာများဖြစ်သည့် ၁/၄၀ ချည်၊ ၁/၆၀ ချည်၊ ၁/၈၀ ချည်ကဲ့သို့သော ချည်ချောများကို အဓိကထုတ်လုပ်ပါသည်။ ချည်မာအား ရက်ကန်းရက်ရာတွင် အသုံးပြု၍ ချည်ပျော့အား ထိုးထည်ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုပါသည်။ ရစ်တိုင်မဲ့ချည်နည်းစဉ်သည် ရိုးရိုးချည်နည်းစဉ်နှင့် ဘီးဖြီးချည်နည်းစဉ်များဖြင့် ချည်ထုတ်လုပ်ရာတွင် ထွက်ရှိလာသော ဝါဂွမ်းအလေအလွင့်မှ ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်သော ဝါလေများအား အဓိက ရွေးချယ်အသုံးပြု၍ ချည်မာထုတ်လုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ချည်မာများဖြစ်သော ၁/၅ ချည်၊ ၁/၇ ချည်၊ ၁/၁၀ ချည်၊ ၁/၁၆ ချည်၊ ၁/၂၀ ချည်များကို အဓိကထုတ်လုပ်နိုင်ပါသည်။ ရက်ကန်းရက်လုပ်ခြင်း၊ ကြိုးကျစ်ခြင်း၊ ဖယောင်းတိုင်မီးစာပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုပါသည်။

ချည်မျှင်ကုန်ကြမ်းမှ ပိတ်ထုတ်လုပ်ခြင်း

ချည်မျှင်ကုန်ကြမ်းကိုအသုံးပြု၍ ပိတ်ကြမ်း/ ပိတ်ညိုအဖြစ်ထုတ်လုပ်ရာတွင် ကုံးလုံးပြုလုပ်ခြင်း၊ တိုင်ချည်ရှည်ဆွဲခြင်း၊ ရက်ဖောက်ရစ်ခြင်း၊ တိုင်ချည်ရှည်ကော်တင်ခြင်း၊ ကော်စီကော်ခြင်း၊ ပိတ်ရက်လုပ်ခြင်း၊ ပိတ်စစ်ခြင်း၊ ပိတ်ခေါက်ခြင်း၊ ဘေထုပ်ခြင်း စသည့်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ ချည်ကတော့စက်၊ တိုင်ချည်ရှည်စက်၊ ကော်တင်စက်၊ ကော်စီကော်စင်၊ ရက်ဖောက်စက်၊ ရက်ကန်းစက်၊ ပိတ်စစ်စက်၊ ပိတ်ခေါက်စက်နှင့် ဘေထုပ်စက်တို့ကို အသုံးပြုပါသည်။

ပိတ်ကုန်ကြမ်းမှ အဖြူချွတ်၊ ဆေးဆိုး၊ ပန်းရိုက် အချောကိုင်ထုတ်လုပ်ခြင်း

ရက်ကန်းလုပ်ငန်းစဉ်မှ ထွက်ရှိလာသော ပိတ်ကြမ်း/ ပိတ်ညိုများကို အဝတ်အထည်အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် ပထမဦးစွာ အဖြူချွတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်အရ ဆေးဆိုးပိတ်၊ ပန်းရိုက်ပိတ်တို့ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ ပိတ်ညိုစစ်ခြင်း၊ ချည်စဖြတ်ခြင်း၊ မီးမြှိုက်ကော်ချွတ်ခြင်း၊ ရေလျှော်ခြင်း၊ အဖြူချွတ်ခြင်း၊ ဆေးဆိုးခြင်း၊ ပန်းရိုက်ခြင်း၊ အရောင်ချုပ်ခြင်း၊ ဆေးဆိုးအရောင်ဖော်ခြင်း၊ ပန်းရိုက်ရေလျှော်ခြင်း၊ အနံဆန့်ခြင်း၊ ပိတ်သားသေအောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊ ပိတ်ကြိတ်ခြင်း၊ ပိတ်စစ်ခြင်း၊ ပိတ်ခေါက်ခြင်း၊ ဘေထုပ်ခြင်း စသည့်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ ပိတ်စစ်စက်၊ ချည်စဖြတ်စက်၊ မီးမြှိုက်ကော်ချွတ်စက်၊ ရေလျှော်စက်၊ အဖြူချွတ်စက်၊ ဆေးဆိုးစက်၊ ပန်းရိုက်စက်၊ ဆေးရောင်ချုပ်စက်၊ ဆေးအရောင်ဖော်စက်၊ ပန်းရိုက်ရေလျှော်စက်၊ အနံဆန့်စက်၊ ပိတ်သားသေစက်၊ ပိတ်ကြိတ်စက်၊ ပိတ်ခေါက်စက်နှင့် ဘေထုပ်စက်တို့ကို အသုံးပြုပြီး ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

ပိတ်ချောများကို အဝတ်အထည်ချုပ်လုပ်ခြင်း

အထည်ချုပ်ခြင်းသည် အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်မှု ကွင်းဆက်တစ်လျှောက် Final Product ထုတ်လုပ်သည့် နောက်ဆုံးဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ပိတ်ဖြန့်ခြင်း၊ အထည်ပုံဖော်ခြင်း၊ အထည်ညှပ်ခြင်း၊ အထည်တွဲခြင်း၊ အထည်ချုပ်ခြင်း၊ အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း၊ မီးပူတိုက်ခြင်း၊ ထုပ်ပိုးခြင်း စသည့်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် အဆင့်ဆင့် ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ ပိတ်ဖြတ်စက်၊ ဓားကွေးပိတ်ဖြတ်စက်၊ ကော်ကပ်စက်၊ အပ်ချုပ်စက်၊ ဓားစက်၊ ကြယ်သီးဖောက်စက်၊ ကြယ်သီးတပ်စက်၊ ချည်စရှင်းစက်၊ မီးပူနှင့် အထည်ပို့စက်တို့ကို အသုံးပြုပြီး ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

သုံးသပ်ချက်

ဝါသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၂၀၂၅-၂၀၂၆ ခုနှစ် စိုက်ပျိုးရန် ဝါစိုက်ဧက ၆၈၂၀၈၂ လျာထားချက်အရ တစ်ဧက ၅၉၁ ဒသမ ၁၉ ပိဿာနှုန်း ထွက်ရှိလျှင်ပင် ချည် ၃၈၃ ဒသမ ၂၄၅ ပေါင်သန်း၊ ပိတ် ၁၄၈၈ ဒသမ ၉၀၈ ကိုက်သန်း ထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဖြစ်၍ တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် ချည်လိုအပ်ချက်ဖြစ်သော ၂၀၄ ဒသမ ၂၈၆ ပေါင်သန်း၊ ပိတ် ၇၁၀ ဒသမ ၁၁၃ ကိုက်သန်းတို့ကို လုံလောက်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၂၀-၂၀၂၂ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ဝါစိုက်ဧက ၃၉၃၇၈၁ ဧက စိုက်ပျိုးနိုင်ခဲ့ပြီး ၂၀၂၅-၂၀၂၆ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ဝါစိုက်ဧက ၆၈၂၀၈၂ ဧက စိုက်ပျိုးရန် လျာထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် ပိုမိုတိုးတက်စိုက်ပျိုးနိုင်ပါက ဝါစိုက်တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေပိုမိုတိုးတက်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုရရှိလာပြီး ပြည်သူတို့၏ လူမှုစီးပွားဘဝ ပိုမိုတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ဝါစိုက်ပျိုးရေးကို ပိုမိုအားပေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

ဝါအရည်အသွေးနှင့် အထွက်နှုန်းကောင်းမွန်ရေးအတွက် မြေအရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း သုတေသနလုပ်ငန်းများကို ဦးစွာဆောင်ရွက်ပြီး မြေဆီလွှာအမျိုးအစားများအလိုက် စနစ်တကျပြုပြင်ဆောင်ရွက်သွားကြရမည်ဖြစ်သည်။ လိုအပ်သည့်သွင်းအားစုများ အပြည့်အဝထည့်သွင်းရန်နှင့် စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်အောင်ရရှိရန်လည်း လိုအပ်သည်။ စိုက်ပျိုးသည့် မြေအမျိုးအစားအလိုက် ထွက်သင့်သည့် အထွက်နှုန်းများကို လေ့လာဆန်းစစ်ရန်နှင့် အထွက်နှုန်းပြည့်မီရေး ဆောင်ရွက်သွားကြရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် ဝါ၊ ဝါဂွမ်း၊ ချည်နှင့် ပိတ်လိုအပ်ချက်များအနက် ဝါကုန်ကြမ်း လုံလောက်စွာ ထွက်ရှိနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရသော်လည်း ဝါဂွမ်း၊ ချည်၊ ပိတ်နှင့် အဝတ်အထည် လုံလောက်စွာထုတ်လုပ်နိုင်ရေး ဝါသီးနှံအခြေပြု အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းနှင့် လက်အောက်ခံ စက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် စက်နှင့်စက်ပစ္စည်းနှင့် သွင်းအားစုများ ထပ်မံဖြည့်ဆည်းရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဝါသီးနှံစိုက်ပျိုးရန် သင့်လျော်သည့် ရာသီဥတုနှင့် မြေဧရိယာများစွာရှိရာ ဝါသီးနှံကို ပိုမိုတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးပြီး ထွက်ရှိလာသည့် ဝါဂွမ်းများကို ချည်မျှင်၊ အထည်အလိပ်ကုန်ချောများ တိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်နှင့်အမျှ တောင်သူများ ဝင်ငွေပိုမိုရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဝါကြိတ်စက်ရုံ၊ ချည်မျှင်စက်ရုံ၊ အထည်စက်ရုံ၊ အထည်ချုပ်စက်ရုံ စသည်တို့ ပိုမိုတိုးတက်ထွန်းကားလာသည်နှင့် အမျှ ပြည်သူတို့၏ လူမှုစီးပွားမြင့်မားလာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဝါသီးနှံအခြေပြု အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းနှင့် လက်အောက်ခံ စက်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက်အောင်မြင်လာပါက တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန် (Value Added Product) အနေဖြင့် ချည်ထည်များ၊ အထည်အလိပ်များ ပြည်တွင်းဖူလုံမှုရှိလာပြီး နိုင်ငံခြားငွေကုန်ကျမှုသက်သာသည့်အပြင် ပြည်ပပို့ကုန်အဖြစ် တင်ပို့နိုင်မည်ဖြစ်၍ နိုင်ငံခြားငွေ ပိုမိုတိုးတက်ရရှိလာနိုင်ပါသည်။

ဝါစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုသည် ဝါကြိတ်စက်များ၊ ချည်မျှင်နှင့် အထည်စက်များဖွံ့ဖြိုးမှု၊ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိရာ အဆိုပါလုပ်ငန်းများ ဒေသအလိုက် ထူထောင်နိုင်ရေးနှင့် ရေရှည်ရှင်သန်နိုင်ရေး၊ ဈေးကွက်တွင် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ရေးတို့အတွက် အဘက်ဘက်မှ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ စက်မှုကုန်ကြမ်း ဝါသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် ချည်မျှင်နှင့် အထည်များ အဆင့်မီထုတ်လုပ်နိုင်မှု လုပ်ငန်းကွင်းဆက်တစ်လျှောက် အခွင့်အလမ်းများစွာရှိနေပြီး နိုင်ငံနှင့် ပြည်သူလူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက်လည်း ကြီးမားသည့် အထောက်အကူဖြစ်ပေါ်စေမည်ဖြစ်သည့်အလျောက် ဝါသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် ချည်မျှင်နှင့် အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ဝါစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ တောင်သူများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများအားလုံး အားသွန်ခွန်စိုက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန၏ ၂၀၂၀-၂၀၂၂ ဘဏ္ဍာနှစ်မှ ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ်အထိ ဝါသီးနှံစိုက်ပျိုးပြီးစီးမှုအခြေအနေ

၂။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၏ ၂၀၂၅-၂၀၂၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဝါသီးနှံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန် ရည်မှန်းချက်

၃။ အမှတ် (၃) အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်း၏ ၁၆-၈-၂၀၂၄ ရက်နေ့ စက်မှုကုန်ကြမ်း ဝါသီးနှံအခြေပြု အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းနှင့် လက်အောက်ခံစက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် တွက်ချက်ထားသည့် အစီရင်ခံစာစာအုပ်

၄။ အမှတ်(၃)အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်း၊ အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းများနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ

၅။ အမှတ်(၃)အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်း၊ ပြည်တွင်းအထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်

၆။ အမှတ်(၃) အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်း၊ စက်ရုံဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ